

JENTER I SKOGBRUKET

sekretariat

Til: Landbruksdepartementet
Postboks 9007 Dep
0030 Oslo

12. mars 2004

Høringsuttalelse om utkast til ny skogbrukslov

Jenter i Skogbruket (JiS) viser til høringsbrevet fra Landbruksdepartementet datert 04.12.03 vedrørende utkast til ny skogbrukslov.

Jenter i Skogbruket mener det er viktig at den nye skogbruksloven bidrar positivt i forhold til de hovedutfordringer skogbruket i Norge står overfor. I tillegg til utfordringene knyttet til svekket lønnsomhet, lav aktivitet og redusert bidrag til levende bygder, finner JiS grunn til å minne om at skogbruket er svært mannsdominert og at økt kvinneheltakelse og likestilling i skognæringen er svært viktig både for samfunnet og næringen selv.

Formålsparagrafen

JiS registrerer at den nye skogbruksloven fokuserer sterkt på skogen som ressurs. Derimot er ikke hensynet til behovene til skogeiere og andre som har sin arbeidsplass i skogen blitt tillagt vekt. I gjeldende lov er i det minste hensynet til næringens utøvere reflektert i formålsparagrafen.

Jenter i Skogbruket mener det er nødvendig at likestillingsperspektivet og hensynet til de mennesker som arbeider og har inntekt fra skogen, blir innarbeidet i den nye formålsparagrafen. Vi vil derfor foreslå at formålsparagrafen får følgende ordlyd:

”Denne lova har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursane i landet. Lova skal leggje tilhøva til rette for at skogen blir ein kjelde til arbeid og inntekt for både kvinner og menn, og sikre omsyn til det biologiske mangfaldet, landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skogen”.

Fornybart råstoff og langsiktig ressursforvaltning

Jenter i Skogbruket er opptatt av den langsiktige ressursforvaltningen og er derfor tilfreds med at LD poengterer verdien av skogen som en fornybar råstoffkilde (se Notat fra Landbruksdepartementet 10.12.03 s. 8, s.21). Lovverket bør legge til rette for og bidra til at dette verdisyn får gjennomslag i samfunnet.

JiS er i utgangspunktet opptatt av den langsiktige ressursforvaltningen i skogbruket. Vi støtter derfor forslaget om å styrke bestemmelsene om foryngelsesplikt i skogbruksloven. Derimot kan vi ikke se at det verken er nødvendig eller hensiktsmessig å fastsette detaljerte regler om nødvendig plantetall, valg av treslag eller ventetider på ulike boniteter gjennom en egen forskrift.

Unngå unødvendig regulering

Det er viktig at skogbruksloven fortsatt blir en næringslov basert på ”frihet under ansvar”, slik også Stortinget har forutsatt. Dette synes imidlertid ikke fulgt tilfredsstillende opp i lovforslaget, tatt i betraktningen de mange nye forskrifter som planlegges tatt i bruk.

Jenter i Skogbruket vil peke på at skogeiere og andre som jobber i skogen blir stilt overfor langt større krav enn tidligere. Dette skyldes ikke minst de krav som er stilt gjennom sertifiseringen av norsk skogbruk, som innebærer at det må brukes betydelige ressurser på registreringer og planlegging før tiltak blir satt i verk. Dette kompliserer i utgangspunktet hverdagen for næringens utøvere. Det har også medført økte kostnader på et tidspunkt da inntektene i skogbruket allerede er sterkt redusert som følge av lavere tømmerpriser.

Vi er spesielt bekymret for de begrensninger dette kan legge på kvinnelige skogeieres mulighet for å drive fortsatt næringsvirksomhet i skog, ettersom disse statistisk sitter med en forholdsvis høy andel av de minste eiendommene. Vi tror kvinnelige skogeiere på små skogeiendommer vil kunne bidra med næringsutvikling og entreprenørskap med utgangspunkt i eiendommene på en framtidrettet måte. Men det krever at de ikke påføres unødvendige restriksjoner og kostnader

JiS er derfor opptatt av at en unngår nye lovreguleringer som i unødvendig grad svekker økonomien og gjør det mer komplisert å drive skogbruk. JiS går derfor i mot Landbruksdepartementets forslag om å fastsette en miljøforskrift parallelt med at loven trer i kraft. Markedssituasjonen tilsier at en miljøforskrift ikke vil løse skognæringens dokumentasjonsbehov. Ved at næringens utøvere, som allerede må forholde seg til detaljerte og svært omfattende miljøkrav gjennom sertifiseringen etter Levende Skog-Standardene, i tillegg må forholde seg til tilsvarende miljøkrav i en miljøforskrift som kommunen skal forvalte, innebærer dette både dobbeltarbeid og merkostnader og kan skape forvirring om hva en kan og ikke kan gjøre.

Det betyr at innføring av miljøforskrift i tillegg til skogsertifisering basert på Levende Skog-Standardene, med stor sannsynlighet vil virke fordyrende og negativt for næringsvirksomheten i skog og derved svekke verdiskaping basert på det fornybare råstoffet fra skogen.

Meldeplikt

JiS reagerer også på at lovforslaget synes å åpne for at kommunen skal kunne fastsette generell meldeplikt for ulike skogbrukstiltak uten at det foreligger et spesielt behov. Vi mener bruken av meldeplikt bør begrenses til enkelteiendommer eller konkrete områder der myndighetene har særskilte behov for å sikre seg kontroll med enkelte tiltak.

Den foreslåtte meldepliktsbestemmelsen innebærer at skogeier skal melde inn tiltak 3 uker før det er planlagt gjennomført. Da blir det lite logisk at hun/han ikke har et tilsvarende krav på å få en avklaring innen disse 3 ukene. Det bør derfor nedfelles i loven at skogeier kan gjennomføre det meldte tiltaket dersom det ikke er gitt tilbakemelding om noe annet i løpet av 3 uker.

Kommunenes rolle

For kommunene kan lovforslaget med de signaliserte forskriftene innebære mer omfattende utfordringer og et betydelig merarbeid. Med dagens kommuneøkonomi og bortfallet av kravet om skogbruksfaglig kompetanse i kommunene stiller vi oss tvilende til kommunenes kapasitet og kompetanse til å ta på seg disse oppgavene.

Departementet peker i høringsnotatet på at kommunene kan finansiere disse oppgavene ved å kreve gebyrer for behandling av søknader om tillatelser og for å gjennomføre kontroll og tilsynsoppgaver. Dette vil imidlertid innebære at skogeierne ikke bare blir belastet med det merarbeid hun/han blir påført gjennom den nye loven med forskrifter, men også må betale kommunens kostnader. Med den småskalavirksomhet norske skogeiere driver, vil disse økte kostnadene kunne medføre en betydelig reduksjon av inntektene til den enkelte skogeier. Også dette vil virke negativt for næringsvirksomheten i skog og derved svekke verdiskaping basert på det fornybare råstoffet fra skogen.

Med vennlig hilsen
Jenter i Skogbruket

Eli Bjorvatten
Leder

Jenter i Skogbruket
Serviceboks 606
4809 ARENDAL

Telefon 37 01 75 17
Telefax 37 01 75 15
E-post jis@fm-aa.stat.no

Postgiro 0531 29 22888
Bankgiro 1820 30 99599
Org. nr. 971 296 291